

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΚΡΑΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
HELLENIC MINISTRY OF CULTURE AND TOURISM
STATE MUSEUM OF CONTEMPORARY ART

ΚΕΝΤΡΟ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ
ΤΕΧΝΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
THESSALONIKI CENTER
OF CONTEMPORARY ART

Λίζη Καλλιγά / Μετοίκησις

Μουσείο Μπενάκη - Κτήριο οδού Πειραιώς

Εγκαίνια: 13 Δεκεμβρίου 2010

Διάρκεια: 15 Δεκεμβρίου 2010 - 23 Ιανουαρίου 2011

Συνοδευτικά Κείμενα

Η Λίζη Καλλιγά, εξηγεί πώς ξεκίνησε η περιπέτεια αυτή: «Ήθελα να κρατήσω κάτι από την παλιά ατμόσφαιρα ενός χώρου πολύ σημαντικού, ιστορικού αλλά και για μένα συναισθηματικά φορτισμένου, γιατί ήταν το αγαπημένο μου μουσείο. [...] Είχα σταθεί ιδιαίτερα στην αίθουσα με τις Κόρες κοιτώντας τες γύρω-γύρω με μεγάλη προσοχή στην κάθε λεπτομέρειά τους. Ο τρόπος που ήταν τοποθετημένες, σε ημικύκλιο στο βάθος της αίθουσας, το σκούρο μπλε χρώμα στο φόντο που τις περιέβαλε, το λιγιστό φως που έπεφτε από τα υπερυψωμένα παράθυρα, στα μάτια μου έμοιαζαν μαγικά. Η αισθητική του χώρου της δεκαετίας του 50 μαζί με το υπέρτατο κάλλος των αρχαϊκών αγαλμάτων δημιουργούσε μια ατμόσφαιρα πολύ ιδιαίτερη. Ήξερα ότι η νέα τους τοποθέτηση στο νέο μουσείο θα έδινε άλλη εντύπωση, σίγουρα πολύ διαφορετική. Η παρούσα κατάσταση θα ήταν οριστικά παρελθόν πια, παρόλο που μέχρι τώρα είχε συγκινήσει πάρα πολλούς ανθρώπους, επισκέπτες, προσκυνητές, ταξιδιώτες κλπ. Επιπλέον, το γεγονός ότι αυτές οι Κόρες θα έφευγαν από το βράχο της Ακρόπολης, για πρώτη φορά τώρα μετά από 2500 χρόνια, έδινε ένα τόνο μελαγχολίας στη σκέψη μου, τις φανταζόμουν να ξεριζώνονται από το φυσικό τους χώρο».

Η ίδια συμπληρώνει: «Όταν άρχισε η προετοιμασία για την μεταφορά τους έζησα από κοντά μια πολύ σημαντική και μοναδική εμπειρία. Ο χώρος είχε μεταβληθεί σε μια μεγάλη αίθουσα νοσοκομείου-χειρουργείου. Συντηρητές και αρχαιολόγοι με άσπρα γάντια περιτριγύριζαν τα αρχαία αντικείμενα, με ησυχία και με τις οδηγίες ενός άψογα καλομελετημένου σχεδίου, εκτελούσαν τις εργασίες που έπρεπε. Ετοιμαζόντουσαν για τον εγκλιβωτισμό τους, το κάθε ένα ξεχωριστά, έτσι ώστε να μεταφερθούν απόλυτα ασφαλή, με τον γερανό, από το Ιερό βράχο στο Νέο Μουσείο που βρίσκεται από κάτω. Τυλιγμένα στα πανιά τους τα αγάλματα γινόντουσαν μυστηριώδη και με ένα παράξενο τρόπο τα έβλεπα σα να ήταν ζωντανά κάτω από το λευκό ύφασμα που τα σκέπαζε. Με το μυαλό μου έφτιαχνα παραμύθια και ιστορίες, με την μηχανή μου προσπαθούσα να κάνω εικόνα όλα αυτά που έβλεπα και αισθανόμουν».

Ο ιστορικός της φωτογραφίας, Γιάννης Σταθάτος στο κείμενό του στον κατάλογο της έκθεσης υπογραμμίζει: «Οι μορφές που

Βλέπουμε στις φωτογραφίες της Λίζης Καλλιγά είναι αυστηρές, ιερατικές. Τα άλλοτε γνώριμα ίσως αγάλματα, τυλιγμένα εξ ολοκλήρου στο λευκό ύφασμα και έτοιμα για μετοίκηση από τον βράχο της Ακροπόλεως στην καινούργια τους κατοικία, φαντάζουν ξαφνικά απόμακρα και ξένα. Σαβανωμένα, τα αγάλματα αλλάζουν όχι μόνον όψη, αλλά και φύση, και η αλλαγή αυτή είναι καθοριστική. [...] Στην αναπάντεχη εκδοχή που παρουσιάζει η Καλλιγά, τα αγάλματα έχουν αποκτήσει μια εντελώς καινούργια, σχεδόν ανησυχητική βαρύτητα. Ενώ θα περίμενε κανείς ότι το ύφασμα που τα κουκουλώνει θα τα αποδυνάμωνε, αφαιρώντας κάθε ίχνος ατομικότητας και μετατρέποντάς τα σε ταπεινούς, ανώνυμους μπόγους, τελικά συμβαίνει το αντίθετο: οι σαβανωμένες μορφές, αγνώριστες, ορθώνονται επιβλητικά, αξιώνοντας σχεδόν τον σεβασμό μας. Θα μπορούσαν να είναι ιέρειες, μάντισσες, ακόμα και πολεμιστές, αν δεν ήταν τελικά προφανές ότι πρόκειται για θεότητες. [...] Τα αγάλματα ήσαν στο μουσείο, τα αγάλματα είναι και πάλι στο μουσείο το κατά πόσον η αλλαγή αυτή είναι τελικά για το καλύτερο, ο καιρός θα δείξει. Οι σαβανωμένες θεότητες, στο μεταίχμιο όπου τις τοποθετεί η Λίζη Καλλιγά, τηρούν τη σιωπή που αρμόζει στο λειτούργημά τους».

Η διευθύντρια του Κέντρου Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης Συραγώ Τσιάρα, που συνυπογράφει την επιμέλεια της έκθεσης διευκρινίζει: «Η Λίζη Καλλιγά επιτυγχάνει μία λεπτή ισορροπία στην απόδοση της αίσθησης που προκαλούν τα αδιαπέραστα προστατευτικά υφάσματα και οι κυρίαρχοι όγκοι εντός τους. Υπάρχουν στιγμιότυπα στα οποία πρόσωπα, μέλη ή και ολόσωμες μορφές διαγράφονται ευδιάκριτα πίσω από τα καλύμματά τους καλώντας τον θεατή ν' αφουγκραστεί τους φόβους και τις προσδοκίες τους για το επερχόμενο ταξίδι τους. [...] Οι φωτογραφίες της Λίζης Καλλιγά ανακαλούν την αισθαντικότητα των Εραστών του Ρενέ Μαγκρίτ. Η καλλιτεχνική τους αξία δεν έγκειται στην αποκάλυψη της κρυμμένης ζωής των πολύτιμων αντικειμένων πίσω από τα προστατευτικά ενδύματα, αλλά στη δημιουργία μιας τρίτης, πιο σύνθετης πραγματικότητας που εξελίσσεται στο χώρο γύρω, μέσα και έξω από τους συμπαγείς γλυπτούς όγκους των καλυμμένων αντικειμένων, στις χωρικές δυναμικές σχέσεις που συγκροτούν τα σώματα στο περιβάλλον τους. Καθώς το όλον συνοψίζεται στις εκδιπλώσεις, τις καμπές, τις καμπυλότητες και την πλαστικότητα του ενδύματος, το σώμα μετατοπίζεται και καθίσταται ένα διαρκώς εξελισσόμενο συμβάν. Η γωνία θέασης, η πηγή φωτισμού, η μελέτη των πτυχώσεων και η εστίαση σε επιλεγμένες, μεγεθυμένες λεπτομέρειες, αποτελούν ορισμένα μόνο από τα μέσα που αξιοποιεί η Καλλιγά για να αποδώσει τη ζωτικότητα της ύλης, συνεπής προς την κλασική αντίληψη ότι η υψηλή τέχνη ενσαρκώνει άυλες ποιότητες, ενώ συγγενεύει εκλεκτικά με την ερμηνεία του κόσμου από τον Ντελέζ¹ ως ένα σώμα άπειρων πτυχώσεων και επιφανειών που συστρέφονται μέσα στο χρόνο και του χώρου. [...] Τα τυλιγμένα σώματα της Λίζης Καλλιγά είναι απαλλαγμένα από το φορτίο της ηδονοβλεψίας· ισορροπούν ανάμεσα στη σαγήνη του μυστηρίου και τις ορατές επεμβάσεις για την προστασία των ευάλωτων μελών τους. Οι μορφές -περίκλειστες και αυτάρκειες- εκτίθενται σε διαφορετικές εκδοχές πρόσληψης της ερμηνείας τους ενσωματώνοντας νέα στρώματα μνήμης κατά την πορεία της μετοίκησης τους».

Μουσείο Μπενάκη
Κτήριο οδού Πειραιώς
Πειραιώς 138 &
Ανδρονίκου
Τηλ. 210 3453111
www.benaki.gr

Ωράριο λειτουργίας:
Τετάρτη, Πέμπτη,
Κυριακή: 10.00-18.00
Παρασκευή, Σάββατο:
10.00-22.00 Δευτέρα,
Τρίτη: Κλειστά

¹ Gilles Deleuze, *Η πτύχωση. Ο Λάμπνιτς και το Μπαρόκ*, Αθήνα 2006.